

PLANPROGRAM – KOMMUNEPLAN FOR SNÅASEN TJIELTE/ SNÅSA KOMMUNE

1. gangs behandlet i kommunestyret 28. oktober 2021
Høring og offentlig ettersyn i perioden 29.10.21 – 17.12.21

Vedtatt i kommunestyret

Oppdragsnavn: Planprogram – kommuneplan for Snåsa kommune

Oppdragsgiver: Snåsa kommune v/ Kommunedirektør

Dato	21.10.2021
Utarbeidet av	Styringsgruppa for KP Snåsa i samarbeid med Plankontoret
Kontrollert av	Snåsa kommune v/ Kommunedirektør

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
01	03.01.2022	Lagt inn endringer som følge av høringsuttaler ifb. med høring fra Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre, Direktoratet for mineralforvaltning, Forsvarsbygg, Nord-Trøndelag reinbeiteområde, NVE, Sametinget, Snåsa Arbeiderparti, Statens vegvesen Statsforvalteren i Trøndelag, Statskog, Statnett, og Trøndelag fylkeskommune. Siste punkt om «Utmarksnæring» i kap. 3.5 er slettet, slik det egentlig skulle gjøres før utsendelse.
02	27.01.2022	Oppdatering iht. vedtak i kommunestyret 11.01.2022, samt en mindre redaksjonell endring i kap. 1.5 der en veileder var listet opp to ganger.

Forord

Dette dokumentet er et planprogram for revisjon av gjeldende kommuneplanens samfunnsdel, vedtatt i 2004, og arealdel vedtatt i 2006. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, med tilhørende konsekvensutredning, skal utarbeides på bakgrunn av fastsatt planprogram.

Planprogrammet er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av både administrative og politiske representanter. Fremover vil engasjement og innspill fra innbyggere og andre ha stor verdi for å få en god kommuneplanprosess og et godt resultat.

Planprogrammet er utarbeida av en styringsgruppe bestående av:

- Arnt Einar Bardal, leder (ordfører, Senterpartiet)
- Rolf Sturla Velde (varaordfører, Sosialistisk Venstreparti)
- Trine Hasvang Vaag (formannskapsmedlem, Senterpartiet)
- Tone Våg (formannskapsmedlem, Arbeiderpartiet)
- Rolf Bratland (formannskapsmedlem, Arbeiderpartiet)
- Lars Erik Almo (gruppeleder Høyre)
- Roy-Bjarne Hemmingsen, nestleder og kommunedirektør
- Ester Brønstad, kommunalsjef Helse, pleie- og omsorg
- Åge Eriksen, kommunalsjef Oppvekst
- Are Tomter, Kommunalsjef Utvikling
- Eva Anette Wilks, enhetsleder for sørsamisk språk og kultur
- Gunnvald Granmo, økonomisjef

INNHold

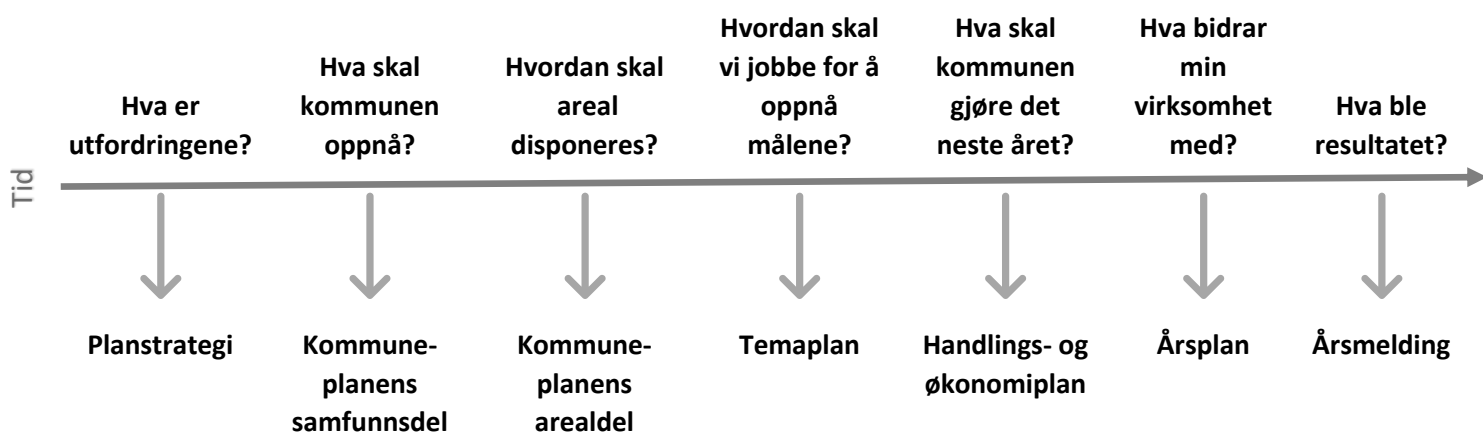
1	INNLEDNING	5
1.1	Det kommunale plansystemet.....	5
1.2	Hva er en kommuneplan?	5
1.3	Hva er et planprogram?	6
1.4	Formålet med planarbeidet.....	6
1.5	Rammebetingelser for planarbeidet	7
	Nasjonale planer og veiledere.....	7
	Regionale planer	7
2	SAMFUNNSDEL	10
2.1	Styringsdokument	10
2.2	Satsningsområder	10
3	AREALDEL	14
3.1	Helhetlig plan.....	14
3.2	Bestemmelser til planen.....	14
3.3	Forholdet til gjeldende reguleringsplaner	14
3.4	Arealer for bebyggelse og anlegg	14
3.5	Landbruk-, natur- og friluftsområder, samt reindrift (LNFR-områder).....	15
3.6	Samferdsel og infrastruktur.....	16
3.7	Bruk og vern av sjø og vassdrag.....	16
3.8	Hensynssoner.....	17
3.9	Risiko- og sårbarhetsanalyse	17
3.10	Konsekvensutredning	17
4	ORGANISERING OG PLANPROSESS	22
4.1	Organisering.....	22
4.2	Medvirkning.....	22
4.3	Planprosess.....	23

1 INNLEDNING

1.1 Det kommunale plansystemet

Det kommunale plansystemet handler om å sikre god samfunnsutvikling i kommunen.

Dette gjøres gjennom flere trinn: Først må man avdekke behovet, deretter lage overordnede planer for å vise ønsket mål, de ulike ansvarsområdene ser på hva de kan bidra med og utarbeider temaplaner, politikerne prioriterer og bevilger penger, ansvarsområdene gjennomfører tiltak, før man til slutt presenterer resultatene gjennom kommunens årsmelding.

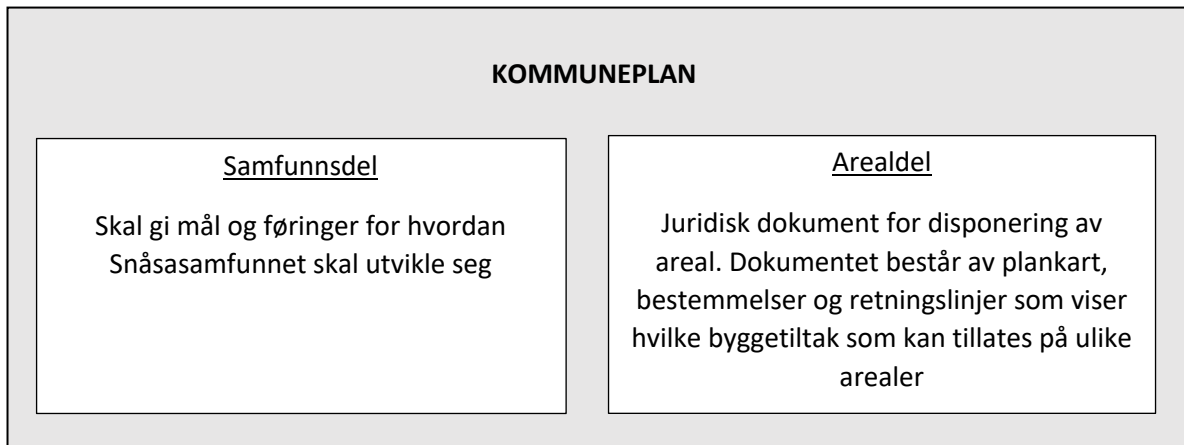

Figur viser oppgavene i plansystemet plassert på en tidslinje (etter [Stavanger kommune](#)).

Snåsa kommune vedtok planstrategi for perioden 2021-2023 den 02.09.2021. I forrige planstrategi for perioden 2017- 2019 fremkom det at det er et stort behov for å revidere hele kommuneplanen, altså både kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Dette blir også gjentatt i 2019 i Prosessplan for Planstrategi og Kommuneplan for Snåsa 2020-2030.

1.2 Hva er en kommuneplan?

Kommuneplanen er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging. Den fungerer som kommunens overordnede styringsdokument og gir rammer for kommunens øvrige planer og tiltak samt kommunens arealforvaltning. Eierskap og tilstrekkelig planforståelse hos politikere og administrasjonen er viktig for å få et oversiktlig og forutsigbart plansystem. Kommuneplanen består av to deler hvor samfunnsdelen legger føringer for arealdelen. Det innebærer at ønsket samfunnsutvikling skal være styrende for hvordan arealressursene brukes.

Kommuneplanens to deler.

1.3 Hva er et planprogram?

Første trinn i arbeidet med revisjon av gjeldende kommuneplanen er å utarbeide et planprogram, jfr. plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13. Formålet med planprogram er å sikre en forutsigbar og effektiv planprosess som legger til rette for god medvirkning fra myndigheter, innbyggere og andre interesserte. Planprogrammet beskriver:

- Formål med planarbeidet
- Problemstillinger som kommunen ønsker å drøfte i planarbeidet
- Behov for utredninger i forbindelse med planarbeidet
- Organisering av arbeidet
- Planprosess og medvirkningsopplegg

Kommunestyret sender forslag til planprogram på høring i seks uker før det vedtas.

Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, skal utarbeides i samsvar med planprogrammet.

1.4 Formålet med planarbeidet

Gjeldende kommuneplan er utdatert. Formålet med revisjonen er derfor å legge til rette for en felles plan for kommunens utvikling, slik at Snåsa kan utvikle seg i takt med tiden, og jobbe mot felles mål.

1.5 Rammebetingelser for planarbeidet

Lover, regionale og nasjonale retningslinjer og bestemmelser gir overordnede føringer for hvilke hensyn som skal vektlegges i planleggingen. Ytterligere hensyn er konkretisert gjennom egne planer og veiledere. *Eksempler* på dette er bl.a.:

Nasjonale planer og veiledere

- Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (1994)
- Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen (1995)
- Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)
- Temaveileder: Landbruk og planlegging etter plan- og bygningsloven (2012)
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging (2014)
- Folkehelsemeldingen - Mestring og muligheter (Meld. St. 19 (2014-2015))
- FNs bærekraftsmål (2015)
- Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (Meld. St. 18 (2015 - 2016))
- Natur for livet- Norsk handlingsplan for naturmangfold (Meld. St. 14 (2015-2016))
- Endring og utvikling – en fremtidsrettet jordbruksproduksjon (Meld. St. 11 (2016-17))
- Skogbruksmeldingen (Meld. St. 6 (2016 - 2017))
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)
- Nasjonale forventninger til kommunal og regional planlegging 2019-2023
- Planlegging for spredt bolig-, fritids- og næringsbebyggelse i landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder (2020)
- Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre (Meld. ST. 15 (2017-2018))
- Barnevernsreformen – en oppvekstreform (2022)
- Veileder - Reindrift og plan- og bygningsloven (2021)
- Veileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv ved planlegging etter plan og bygningsloven (plandelen) (2020)
- Veileder for kommuner og fylkeskommuner om konsultasjoner med samiske interesser (2021)
- Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold (Meld. St. 16 (2019–2020))

Regionale planer

- Landbruksmelding for Trøndelag (2010)
- Trøndersk matmanifest (2011)
- Handlingsprogram 2020 - 2021 for strategien "et verdiskapende Trøndelag"
- Regional plan for arealbruk – Nord-Trøndelag (2013). Ny regional plan for arealbruk i Trøndelag har nylig vært på høring.
- Regijovnaale dahkoesoejkesje jaarjelsaemien gjelese jih kultuvrese 2013-2017
Regional handlingsplan for sørsamisk språk og kultur 2013-2017
- «Sånn gjør vi det» - Regional strategi for klimaomstilling (2020)
- Strategisk næringsplan for Inn-Trøndelag (2016-2019)
- Forsknings- og utviklingsstrategi for Trøndelag 2016-2020
- Regional vannforvaltningsplan for vannregion Trøndelag 2016-2021
- Et verdiskapende Trøndelag - Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag (2017)
- Strategisk næringsplan, lokalt tillegg (2017/2018)
- Regionalt bygdeutviklingsprogram for Trøndelag 2018-2022
- Økonomiplan Trøndelag 2018-2021 med budsjett (2018)
- Balansekunst - Kulturstrategi for Trøndelag 2019-2022

- Delstrategi veg 2019-2030
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for Trøndelag – Hovedrapport (2019)
- Trøndelagsplanen 2019 - 2030 (2018)
- Trøndelagsplanen – Regional planstrategi for fylkestingsperioden 2020-2023 (2020)
- Sånn gjør vi det – Trøndelags strategi for klimaomstilling (2020)
- Kompetansestrategi for Trøndelag. Handlingsprogram 2020 – 2022
- Samferdselsstrategi og -organisering mot 2030 - Trøndelag fylkeskommune
- Kompetansestrategi for Trøndelag mot 2030
- Felles areal- og transportstrategi for Innherredbyen (2021)
- Samiske kulturminner i Låarte Sijte (utgitt av Samien Sijte)
- Regional strategi for verdiskaping i Trøndelag 2022-2025 med tilhørende handlingsplan
- Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag 2022-2030

I tillegg til gjeldende kommuneplan vil også andre kommunale planer, temaplaner og dokument bli lagt til grunn for arbeidet med revideringen av kommuneplanen. *Eksempler* på slike er (listen er ikke uttømmende):

- «Gïeledajve» Samisk språkplan for Snåsen tjjelte/Snåsa kommune 2020-2023
- Samarbeidsavtale mellom Snåsa kommune og Sametinget (2018)
- Kommuneplanens samfunnsdel 2005-2015 (2004)
- Kommuneplanens arealdel 2005-2015 (2006)
- Kommunedelplan for Snåsa sentrum (2000)
- Kommunedelplan Imsdalen – Vinåasen – Grønningen (2008)
- Helhetlig ROS (2016)
- Planstrategi (2021)
- Folkehelseplan 2014-2015 (2014)
- Strategidokument, oppvekst (2017)
- Kommunedelplan oppvekst – tiltaksplan (2018)
- Rammeplan for barnehagene (2009)
- Handlingsplan for mestringsteknologi/velferdsteknologi Snåsa kommune 2021-2027 (2021)
- Ruspolitisk Handlingsplan for kommunene Røyrvik, Lierne, Namsskogan, Høylandet, Grong og Snåsa 2018-2021 (2018)
- Boligplan – Bosettingsplan 2016-2019
- Boligosial handlingsplan 2016-2019
- Kompetanse- og rekrutteringsplan 2019-2022 Snåsa kommune (2019)
- Overordnet kriseplan
- Plan for psykisk helsearbeid og rus 2021-2024 (2021)
- Handlingsplan for vold i nære relasjoner 2015 – 2018 Indre Namdal
- Plan for helsemessig – og sosial beredskap (2019)
- Handlingsplan for helse-, pleie og omsorgstjenesten 2018-2028 (2018)
- Plan for habilitering og rehabilitering 2019-2025 (2019)
- Demensplan Snåsa kommune 2010-2020 (2011)
- Museumsplan 2015-2020 (2016)
- Bibliotekplan og kulturskoleplan
- Kommunedelplan for idretts- og friluftsanlegg 2012-2015 (2012)
- Kulturminneplan (under arbeid)
- Vannbruksplan for Snåsavassdraget (1996)
- Hovedplan for vannforsyning 1999-2006 (1998/ny under arbeid)

- Trafikksikkerhetsplan 2016-2018 (2018)
- Energi- og klimaplan (2009)
- Verneskogplan (1993)
- Landbruksplan 2011-2015 (2011) (inkl. beitebruksplan)
- Kartlegging og verdisetting av friluftsområder i Snåsa kommune (kart og vurdering)
- Næringsplan 2018-2021, med underliggende landbruks- og beitebruksplan
- Søknad om Nasjonalparkkommune, verneformål og besøksstrategi

Andre planer og veiledere:

- Distriktsplaner for reinbeitedistriktene Skæhkere sitje/Skjækerfjell, Låarte sitje/Luru og Tjåehkere sitje/Østre Namdal
- Veileder - Anleggsmaskiner og elektriske anlegg, Energi Norge AS, 2008

2 SAMFUNNSDEL

2.1 Styringsdokument

Gjeldende kommuneplanens samfunnsdel er som tidligere nevnt utdatert og moden for revisjon. Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon.

Et mål med planarbeidet er å styrke og forankre samfunnsdelen som Snåsa kommune sitt viktigste styringsdokument. For å gjøre dette skal planarbeidet sikre at:

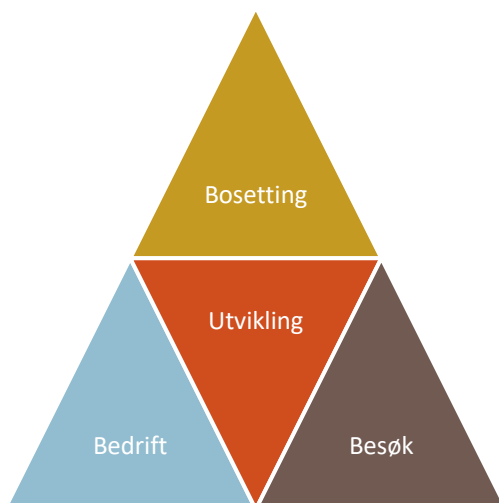
- Samfunnsdelen forankres bedre i kommuneorganisasjonen
- Samfunnsdelen kobles sterkere sammen med det øvrige planverket og saksbehandlingen

For å få dette til må det skapes en felles forståelse av plansystemet og samfunnsdelens rolle, både administrativt og politisk. Samfunnsdelen må fremstå som et tydelig styringsdokument med utvalgte satsningsområder, mål og strategier.

2.2 Satsningsområder

Hovedmålet med samfunnsdelen er å finne satsningsområder for å stabilisere/øke befolkningstallet i Snåsa. I den nylig vedtatte planstrategien for 2021-2023 kommer det frem at det vil bli færre snåsninger i årene fremover, med en høyere andel eldre enn i dag. Snåsa kommune vil legge til rette for en bærekraftig befolkningsutvikling, altså både å beholde og rekruttere nye innbyggere i årene fremover. Det skal være godt for alle å bo i Snåsa. For å demme opp mot negativ befolkningsutvikling og ytterligere ubalanse i alderssammensetning bør planen beskrive tiltak og målgruppe(r) som kan utjevne denne utviklingen. Planprosessen må identifisere hva som skal til for å skape samfunn der målgruppen(e) vil leve sine liv. I dette arbeidet inngår det å jobbe med målsettinger for økt bolyst og et livskraftig næringsliv.

Telemarksforskning har laget en modell som viser hva som er med på å drive frem vekst og utvikling i et samfunn. Folk skaper steder og regioner, og alle steder er attraktive på en eller annen måte. Det er tre måter å vokse på som region/sted:

Attraktivitetspyramiden. De tre dimensjonene, bosetting, bedrift og besøk, utgjør den samlede attraktiviteten til et sted. Dette er igjen avgjørende for å skape utvikling i et lokalsamfunn.

- **Bosettingsattraktivitet:** *Muligheten for å pendle over stadig større avstander gjør at det noen steder i dag kan oppstå nye boområder fordi det er gunstig å bo der.*
- **Næringslivsattraktivitet, Basisnæring:** *Noen steder er attraktive fordi det er gunstig å produsere noe på det stedet, som kan eksporteres til andre steder.*
- **Næringslivsattraktivitet, Besøksnæring:** *Noen steder er attraktive fordi de trekker til seg besøkende som skaper arbeidsplasser i besøksnæringer.*

Med bakgrunn i dette ser vi at man avhengig av å skape en eller annen drivkraft (attraktivitet) for å sikre utvikling. Ekte, raus og modig er begreper som etter hvert er blitt godt etablert i Snåsa. Begrepene er fra GNEST-prosjektet, og aktuelle å ta med seg videre inn i kommuneplanarbeidet. *Ekte* forteller at Snåsa næringsliv er tuftet på natur- og kulturressurser. *Raus* forteller at Snåsa ønsker å dele med andre det de har av verdier, men også å være raus i sine holdninger til andre og åpne for mangfold og ulikhet. *Modig* står for at Snåsa skal våge å satse på nye ting og nye utfordringer.

Det er derfor aktuelt å jobbe videre med følgende temaer:

- **Livskvalitet:** Omfatter inkludering, folkehelse, frivilligheten, fritidsaktiviteter, kultur, oppvekst, helse og omsorg på et overordna nivå. Folkehelsearbeid og utvikling av aktive og trygge lokalsamfunn er to sider av samme sak. Snåsa skal være et godt sted å bo for alle! Kommuneplanen skal ha mål og strategier for hvordan man vil imøtekomme utfordringsbildet med hensyn til folkehelse og levekår, og da spesielt barn og unges oppvekstmiljø og utfordringen med et økende antall eldre i befolkningen. Planarbeidet skal bruke arbeidet med Snåsamodellen og MOT-programmet aktivt for å utvikle barns robusthet og livsmestring. Folkehelse er et viktig ansvarsområde for alle kommunens enheter, ikke bare innenfor helse. Oppdateringen av Folkehelseoversikten skal skje parallelt med arbeidet med samfunnsdelen. Koblingen mellom folkehelse og arealplanlegging skal bevisstgjøres og konkretiseres. Leve hele livet-reformen og oppvekstreformen blir implementert/inkludert i samfunnsdelen.
- **Samisk språk og kultur:** Snåsa er forvaltningskommune for sørsamisk språk og kultur, og skal jobbe aktivt for at samisk språk og kultur bevares, styrkes og utvikles. Dette skal være et gjennomgående tema i planarbeidet. Snåsa er vertskommune for mange samiske institusjoner og næringsaktører, og kommunen vil legge forholdene til rette for styrking av sørsamiske samfunn- og næringsutviklingen.
- **Næringsliv og sysselsetting:** Næringsliv er en forutsetning for bosetting og gode samfunnsfunksjoner. Mål og strategier for å nyttiggjøre seg av lokale ressurser, ivareta og videreutvikle bærekraftig næringsliv inkludert jordbruk, skogbruk og reindrift. Reiseliv og markedsføring/omdømme vil være en viktig del av arbeidet.
- **Infrastruktur:** Mål og strategier for infrastruktur og samarbeid. Dette omfatter bosetting, teknisk infrastruktur, og samarbeid/selvstendighet. Dette må ses i sammenheng med mål og strategier i Felles areal- og transportstrategi for Innherredbyen 2021-2040.
- **Sentrumsutvikling:** Både i regional plan for arealbruk og i felles areal- og transportstrategi for Innherredsbyen pekes det på sentrumsutvikling som ett av hovedsatsingsområdene. For å gjøre oss mer attraktiv må kommuneplanens samfunnsdel beskrive utvikling av både sentrum og nærliggende nye boligområder på en måte som gir merverdi, både for innbyggerne og for tilflyttere. Dette gjelder alle grendene. Snåsas særpreg bør legges til grunn i sentrumsutvikling, både på estetikk og innhold. Nærliggende nye boligområder, økt tilrettelegging for pendling, muligheter for hjemmekontor og kontorfellesskap må også ses på i denne sammenhengen.

- **Samfunnssikkerhet:** Kommuneplanens samfunnsdel skal kartlegge langsiktige utfordringer knyttet til samfunnssikkerhet, og fastlegge mål og strategier for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet. Fastsettelsen av mål og strategier skal egentlig baseres på funn fra helhetlig risiko og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) og plan for oppfølging, men dette arbeidet skal i henhold til planstrategien pågå parallelt med kommuneplanarbeidet.
- **Klima og miljø:** Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for en bærekraftig utvikling - en felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. En bærekraftig utvikling skal imøtekomme behovene vi har i dag uten å ødelegge mulighetene for de som kommer etter oss. FNs bærekraftsmål gjelder alle land i hele verden, både rike og fattige. Målene har stor innvirkning på norsk politikk - både i kommuner og lokalsamfunn og nasjonalt. Kommuneplanens samfunnsdel skal kobles til FNs bærekraftsmål og vi vil vise hvilke strategier kommunen vil ha for å nå målene. Hvert av de 17 bærekraftsmålene har flere delmål knyttet til seg, til sammen 169 delmål.

Begrepet bærekraft brukes for å forstå verden og sammenhengen mellom systemer og aktiviteter. Det handler om langsiktige mål, om å vise en ønsket retning og innebærer prioriteringer og handlinger. For å skape en bærekraftig utvikling må verdenssamfunnet jobbe på tre områder; sosiale forhold, økonomi og klima og miljø. Dette blir ofte kalt de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling. Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

SOSIAL BÆREKRAFT

ØKONOMISK BÆREKRAFT

MILJØMESSIG BÆREKRAFT

SAMARBEID

FNs 17 bærekraftsmål.

Snåsa kommune ser at bærekraftsmålene er viktige for kommunens samfunnsutvikling. Målene må derfor inkluderes i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel.

Kommuneplanens samfunnsdel skal også inneholde en oppfølging av Statlig planretningslinjer for klima, energi og klimatilpasning samt bærekraftig mobilitet/transport

med fokus på tilrettelegging for transportformer for gange, sykkel og kollektiv.

- **Koblingsstrategi mellom samfunnsdel og arealdel (også kalt arealstrategi):** Et bindeledd mellom kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel. Mål og strategier i samfunnsdelen, som må hensyntas i arealdelen, oppsummeres i en koblingsstrategi.

3 AREALDEL

3.1 Helhetlig plan

På kommuneplannivå er det nå en kommuneplan (2006) og to kommunedelplaner for Snåsa sentrum (2000) og Imsdalen – Vinåasen – Grønningen (2008). Det skal lages en helhetlig arealplan der de tidligere delplanene skal inngå i arealplanen. Det åpnes for innspill innenfor hele kommunen.

Snåsa sentrum

Kommunedelplan Snåsa sentrum skal gjennomgås og arealformålene skal oppdateres i henhold til gjeldende plan- og bygningslov. Boliger, offentlige anlegg, infrastruktur/gangforbindelser og kulturmiljø vil være sentrale temaer.

Imsdal – Vinåsen – Grønningen

Kommunedelplan for Imsdal – Vinåsen – Grønningen (også kalt Vinåsen - Ismenningen – Grønningen) skal gjennomgås og arealformålene skal oppdateres i henhold til gjeldende plan- og bygningslov. Fritidsbebyggelse, råstoffutvinning/masseuttak og reindrift vil være sentrale temaer.

3.2 Bestemmelser til planen

Med bakgrunn i erfaringer fra gjeldende planer, er det behov for en gjennomgang av planbestemmelsene i denne revisjonen.

3.3 Forholdet til gjeldende reguleringsplaner

Flere av reguleringsplanene i Snåsa er av eldre dato og er ferdig utbygget. Det skal tas stilling til hvilke disposisjonsplaner og reguleringsplaner som bør oppheves og hvilke som fortsatt bør videreføres. Det skal tas stilling til om kommuneplanen skal gjelde foran reguleringsplaner, eller om det er reguleringsplaner som skal gjelde foran kommuneplanen. Eldre reguleringsplaner skal innlemmes i revideringsarbeidet og bestemmelsene oppdateres slik at de tilfredsstillers dagens standard.

Reguleringsplaner skal vises i plankartet, med arealformål og byggegrenser.

3.4 Arealer for bebyggelse og anlegg

Felles for alle arealformål er at fradelte tomter som er bebygd legges inn i plankartet med nåværende formål iht. vedtatt bruk.

Bebyggelse og anlegg

Behovet for mer/nytt areal til gjenbrukstorget og teknisk infrastruktur skal vurderes. Ubebygde fradelte tomter blir vurdert lagt inn med det generelle formålet *nåværende bebyggelse og anlegg*.

Boliger

Behovet for flere boliger og ev. plassering av disse skal vurderes i en analyse av boligbehov vurdert opp mot eksisterende boligtilbud, nye boligpreferanser og fremtidig befolkningsutvikling. Fradelte og bebygde boligtomter vil bli vurdert vist med arealformål *nåværende boligbebyggelse* i ny plan.

Fritidsbebyggelse

Behovet for nye arealer til framtidig fritidsbebyggelse skal vurderes. Framtidig fritidsbebyggelse i

gjeldende kommuneplanens arealdel vil bli vurdert med tanke på egnethet ut fra tema som står i tabellen for konsekvensutredning.

Fradelte og bebygde tomter for fritidsbebyggelse blir vurdert vist med arealformålet *nåværende fritidsbebyggelse*.

Offentlig eller privat tjenesteyting

Helsetjenestens, skolenes og barnehagenes arealbehov skal vurderes. Kommunens arealbehov for beredskapstjenester skal vurderes. Behovet for utvidet grav- og urnelund skal vurderes.

Næring

Behov for nye næringsarealer skal vurderes. Dette må ses i sammenheng med Innherredsbyens samarbeid for å dekke behovet for regionale næringsområder.

Råstoffutvinning

Områder for råstoffutvinning skal vurderes. Eksisterende områder skal vurderes i forhold til eventuell utvidelse. Nye områder under utredning skal vurderes å inkluderes i planen.

Andre typer bebyggelse og anlegg

Vannkraft er en viktig del av ressursgrunnlaget i Snåsa. Det er viktig å ivareta eksisterende vannkraftanlegg.

Vindkraft skal ikke vurderes i kommuneplanen. I forbindelse med høringen til nasjonal ramme for vindkraft vedtok Snåsa kommunestyre den 29.08.2019 å fraråde at kommunens arealer skal være en del av den nasjonale rammen for vindkraft på land. Bakgrunnen er ansvaret for å ivareta den sørsamiske kulturen, herunder reindriften, og at vindkraft ikke er forenelig med Snåsa kommunes status som nasjonalparkkommune.

3.5 Landbruk-, natur- og friluftsområder, samt reindrift (LNFR-områder)

Områder vist som LNF i gjeldende planer vises som LNFR i ny plan. Unntak fra krav om reguleringsplan innenfor LNFR-områder skal gjennomgå og presiseres i bestemmelsene.

Reindrift

Snåsa har aktiv reindrift. I praksis er omtrent hele kommunen reinbeite. Ved beiting i utmark kreves det store arealer for at dyra skal finne nok mat og holde seg friske gjennom hele året. Dette må hensyntas ved utarbeidelse av ny arealdel.

Beitebruk

Snåsa har aktiv beitebruk i utmark. Det beites med sau og storfe i store deler av statsallmenningen og også på private områder. Det kreves store arealer for at dyra skal holde seg friske og finne nok mat. Dette må hensyntas ved utarbeidelse av ny arealdel.

Jordvern

Kommunen skal hensynta jordvernet og unngå nedbygging av matjord og beiter på innmark og utmark. Alt areal som kan utnyttes til matproduksjon bør omfattes av et strengt jordvern med tanke på framtidig utnyttelse til matproduksjon.

Fjellgårder

Det er fire vegløse fjellgårder i Snåsafjella. Disse gårdene er viktige kulturinnslag i Snåsafjella og populære turmål. Tre av gårdene ligger like utenfor Blåfjella-Skjærkerfjella/Låarte-Shæhkere

nasjonalpark; Gressåmoen, Gaundalen og Gjefsjøen hvorav de to sistnevnte er bebodd. Dette skal hensyntas i utarbeidelse av ny arealdel.

Seterdrift

Snåsa har en aktiv seterkultur, med flere setrer i drift. Flere av disse driver med utsalg og servering i sommersesongen. Dette må hensyntas ved utarbeidelse av ny arealdel.

LNFR-areal for spredt bolig- og fritidsbebyggelse (og næringsbebyggelse)

Områder som i gjeldende plan ligger inne som LNF-områder der det er tillat med spredt bebyggelse må gjennomgås med tanke på egnethet. Landbruksinteresser må vurderes med tanke på å styrke bomiljø og eksisterende infrastruktur. Antall boliger og fritidsboliger og lokaliseringen av dem må også gjennomgås. Det skal settes opp arealregnskap for å få oversikt over tilgjengelige og bebygde tomter for både boliger og fritidsboliger.

Utmarksnæring

Det skal vurderes om enkeltområder i kommunen skal kunne tilrettelegges spesielt for f.eks. jakt, fiske, utleiehytter, rekreasjonstilbud m.m. Alle brukerinteresser må høres ved utarbeidelse av ny arealdel.

Verneområder

I eksisterende plan er verneområder etter lov om naturmangfold ikke gitt noe arealformål. Det er et krav om at alle områder innen arealdelen har et angitt formål, og verneområdene blir derfor vist med LNFR-formål med tilhørende båndleggingssone etter lov om naturvern.

3.6 Samferdsel og infrastruktur

Infrastruktur

Infrastrukturen i kommunen må dimensjoneres i takt med utbygging. Dette omfatter bl.a. veier, kollektivknutepunkt, jernbane, renovasjon/returpunkter, gangveier, stier, løyper, friområder og sosiale møteplasser. For attraktive utfartsområder er det spesielt viktig å sikre god infrastruktur. Dimensjonering av infrastruktur som beskrevet over skal vurderes i forbindelse med planarbeidet. Dette gjelder også arealbruk ved knutepunkt.

Snåsa ble erklært Trafikksikker kommune av Trygg Trafikk 15.12.2017. Godkjenningen gjaldt perioden 2018-2020.

Parkering

I distriktet kan man i mindre grad enn i byene velge å reise kollektivt. Arealplanen skal vurdere behovet for parkering i forbindelse med kollektivknutepunkt, sentrumsområdet og bygdesentra, idrettsanlegg og i tilknytting til utfartsområder og ev. steder for større arrangementer.

3.7 Bruk og vern av sjø og vassdrag

Arealer for bruk og vern av sjø og vassdrag med bestemmelser vil bli vurdert i arbeidet med arealdelen. Bruk av arealformål, hensynssoner og/eller byggegrense langs vann og vassdrag skal gjennomgås og vurderes lagt inn i kartet.

Generelle prinsipper ved utarbeidelse av arealdelen:

- Vassdrag skal holdes åpent

- Generell byggeforbudssone på et konkret antall meter, anbefalt 50 – 100 meter, målt fra kyst-, elve- og bekkekant.
- Opprettholdelse eller utvikle en naturlig vegetasjonssone på minst 10 meter bredde på hver side.

3.8 Hensynssoner

Hensynssoner i gjeldende kommuneplan og kommunedelplaner foreslås i utgangspunktet videreført, men bør gjennomgås pga. planenes alder. Klimaet endrer seg, noe som både nå og i framtiden vil stille krav til kommunene, for eksempel angående økt fare for flom og skred, mer problem med overvann på grunn av ekstremnedbør i framtiden. Dette må hensyntas og innarbeides i arbeidet med arealplanen. Aktuelle faresoner skal vurderes inkludert i nytt planforslag.

Hensynssoner i forbindelse med hensyn til landskap eller bevaring av kulturmiljø, båndlegging etter lov om kulturminner og/eller lov om naturmangfold, skal vurderes. Verneområder, herunder nasjonalparken Blåfjella-Skjækerfjella, landskapsvernområder og naturreservater skal vises med båndleggingssone etter lov om naturvern. Det skal vurderes om også randsonen til verneområdene skal vises med hensynssone. Det kan utarbeides retningslinjer for områdene som gjenspeiler forvaltningsplanenes retningslinjer.

I kommunedelplan Snåsa sentrum er det brukt arealformål *Spesialområde* på store deler av sentrum, med bakgrunn i landskap/historie/kulturmiljø. Det skal vurderes å erstatte formålet med hensynssoner, da *Spesialområder* utgikk ved ny plan- og bygningslov i 2008. Trøndelag fylkeskommune vil bistå med oppdatering av avgrensning og bestemmelser/retningslinjer for hensynssoner knyttet til områdene Viosen-Snåsa sentrum og Gressåmoen.

Hovedplan for vannforsyning er under revidering. Tilfredsstillende drikkevannsforsyning er avgjørende for blant annet folkehelse og vekst. Det er derfor viktig å beskytte drikkevannskildene, tekniske installasjoner og tilsigsområder/nedbørsfelt. Arealene for drikkevannskildene er kartfestet, og bestemmelsene knyttet til hensynssonene for drikkevannskildene må gjennomgås.

Det mangler hensynssoner for reindrift i nåværende plan. Dette skal inkluderes i ny plan i samråd med Statsforvalteren og reinbeitedistriktene.

Transmisjonsnettledningen Verdal-Tunnsjødal skal innarbeides i plankartet som hensynssone Båndlegging etter energiloven med tilhørende bestemmelse(r).

Behovet for andre hensynssoner skal vurderes.

3.9 Risiko- og sårbarhetsanalyse

ROS-analyse i gjeldende arealdel skal revideres og utarbeides etter gjeldende lovverk.

3.10 Konsekvensutredning

Gjennom planprosessen vil det bli åpnet for innspill om ny og endret arealbruk fra grunneiere og rettighetshavere, ulike brukerinteresser, lag og foreninger, osv. I henhold til plan- og bygningsloven skal en rekke forhold vurderes før et område ev. kan tas i bruk til utbyggingsformål, heriblant jordvernet. Formålets virkning på miljø og samfunn skal derfor vurderes før området kan innarbeides i arealdelen.

For større tiltak må det imidlertid påregnes at kommunen ber om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av tiltaket. Det forutsettes at forslagsstiller/grunneier bekoster fremskaffelsen av den dokumentasjonen som kommunen ber om (jf. Forskrift om konsekvensutredninger).

I tabellen under er det satt opp en oversikt over hvilke temaer som skal vurderes i konsekvensutredningen. Dersom annet ikke er beskrevet, skal utredningen basere seg på informasjon fra offentlige databaser/fra allerede kjente undersøkelser og befaringer. Det er foreslått et eget utredningstema for folkehelse, selv om det inngår i de fleste andre temaene i KU-en. Dette fordi det konkretiserer og synliggjør folkehelse i planarbeidet

Tabell 1: Temaer i konsekvensutredningen

Tema miljø	Vurdere
Landbruk	<p>Innbefatter dyrka mark, dyrkbar mark, beite, kulturlandskap og produktivt skogareal. Ved omdisponering av jord- og skogressurser skal følgende utredes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arealomfang • Jordens og skogens produksjonsevne (bonitet) • Dyrkbarhet • Driftsmessige konsekvenser • Svært godt, godt beite eller mindre godt beite • Verdifulle kulturlandskap • Utvalgte kulturlandskap <p>Kilde: https://kilden.nibio.no og ev. Landbruksplan m/beitebruksplan, naturbase; https://kart.naturbase.no/</p>
Reindrift	<p>Vurdering av reindriftsarealene med særlig fokus på kritiske faktorer (særverdiområder og minimumsbeiter):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalvingsland • Trekk- og flytteleier • Reindriftsanlegg • Sentrale luftingsområder • Minimumsbeiter (vinterbeite) • Fragmentering av beiteland • Den eksisterende inngrepsituasjonen til reinbeitedistriktet <p>Kilder: NIBIO, kart reindrift, direkte informasjonsinnhenting fra reinbeitedistriktene</p>
Naturmangfold	<p>I hvilken grad endret arealbruk påvirker nasjonalt og regionalt viktige naturtyper og rødlistearter, vilt og inngrepsfrie områder.</p> <p>Utredninger skjer med utgangspunkt i opplysninger i naturbase og artskart.</p> <p>Alle forslag til nye utbyggingsområder skal vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-12.</p> <p>Kilder: https://naturbase.kart.no, https://artskart.artsdatabanken.no, miljøregistreringer i skogbruket (MiS), ev. kart over trekkveier for hjortevilt, kart over spillplasser for skogsfugl, lokalkunnskap</p>

Vann og vassdrag	<p>Konsekvensene vurderes mot miljømålene i regional vannforvaltningsplan etter vannforskriftens §4, samt vilkårene i vannforskriften § 12 dersom tiltaket eller aktiviteten ikke er i tråd med vannforskriften § 4.</p> <p>Kilde: www.vann-nett.no, kommunes oversikt over drikkevannskilder, Mattilsynets oversikt over drikkevannskilder.</p>
Kulturminner og kulturmiljø	<p>I hvilken grad tiltaket påvirker kulturminner og kulturmiljø inkl. samisk natur- og kulturgrunnlag.</p> <p>Konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø vurderes på bakgrunn av opplysninger i databasene Askeladden og Miljøstatus og kartlagte samiske kulturminner.</p> <p>Vurdere konsekvenser arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet har for verna/verneverdig arkitektur/områder.</p> <p>Kilder: Askeladden; https://askeladden.ra.no, Kulturminnesøk, www.miljostatus.no, Samiske kulturminner i Låarte Sijte, utgitt av Saemien Sijte, ev. Kulturminneplan, verneplaner, bl.a. Viosen, lokalkunnskap</p>
Landskap	<p>Konsekvenser for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inngrepsfrie naturområder • Nær- og fjernvirkninger <p>Kilder: www.miljostatus.no, https://www.norgeskart.no, ev. befarings</p>
Mineralressurser	<p>I hvilken grad endret arealbruk påvirker mineralforekomster av nasjonal og regional betydning.</p> <p>Kilde: www.ngu.no</p>
Energi og klima	<p>I hvilken grad tiltak påvirker energibruken lokalt. Transportbehov og energiløsninger inngår.</p> <p>https://klimarisiko.kommunalbanken.no/kommuner/snasa</p>
Nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål	<p>Norges nasjonale miljømål:</p> <p>https://miljostatus.miljodirektoratet.no/miljomal/miljomaal</p> <p>Nasjonalt miljøprogram:</p> <p>https://www.landbruksdirektoratet.no/nb/jordbruk/miljo-og-klima/nasjonalt-miljoprogram-2019--2022</p>
<i>Tema samfunn</i>	<i>Vurdere</i>
Barn og unges oppvekstvilkår	<p>Hvordan tiltaket vil påvirke hensynet til barn og unge.</p> <p>Konsekvenser for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lekeområder • «Hundremeterskoger» • Trafikksikkerhet, herunder trygg skolevei • Sykkelbaner

	<ul style="list-style-type: none"> • Akebakker • Stier/snarveger • Lysløyper • Aktivitetsområder • Idrettsanlegg/nærmiljøanlegg • Turstier • Bygdaløypa <p>Kilde: Trafikksikkerhetsplan, lokalkunnskap, turkart, ev. barnetråkk, prosjektet <i>Alle sammen (omhandler folkehelse, flerbruksarena mm.)</i>, kart over gang- og sykkelveidekning fra NVDB, oversikt over hvor det bor skolebarn, oversikt over antall barn som har vedtak om skoleskysst pga. farlig skolevei</p>
Friluftsliv	<p>Konsekvenser for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlagte og verdisatte friluftsområder • Stier og løyper • Møteplasser • Badeplasser • Kartlagte fiskeplasser • Rekreasjonsløyper for snøskuter <p>Muligheter for kombinerte tiltak som imøtekommer differensierte aktivitetsønsker i samme område, bør vurderes som mulig utviklingsressurs.</p> <p>Kilder: https://naturbase.kart.no, https://ut.no, https://skiporet.no, Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Snåsa kommune, lokalkunnskap, Snåsa Fjellstyre og Statskog, ev. friluftskart og sti- og løypekart.</p>
Folkehelse	<p>Konsekvenser for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Muligheter for friluftsliv og rekreasjon i nærområdet, direkte fra bolig og i områdene rundt fritidsbebyggelse • Tilgang til gang- og sykkelveger • Trafikksikkerhet • I hvilken grad utbyggingen påvirker muligheten folk har til å gå/sykle til og fra skole og jobb • Betydning for kommunens rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid • Støy, støv og annen forurensning. Aktuelle støykilder presiseres • Sosiale møteplasser • Sosial bærekraft <p>Kilder: Trafikksikkerhetsplan, støykart, Vegkart, Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Snåsa kommune, Veileder for universell utforming, Plan for psykisk helse og rus, Fallvilt – Hjorteviltregisteret</p>
Universell utforming	<p>Tilgjengelighet for alle til uteområder og gang- og sykkelveinett.</p> <p>Universell utforming i områder for boliger og publikumsrettet virksomhet</p> <p>Kilde: Lokalkunnskap, befaringer</p>

Samisk natur- og kulturgrunnlag	Hvordan tiltaket påvirker sørsamisk natur- og kulturgrunnlag, med unntak av reindrift (eget tema). Kilde: Lokalkunnskap
Infrastruktur	Vurdere tilgjengelighet. Hvordan endret arealbruk påvirker eksisterende infrastruktur og behov for ny infrastruktur. Med infrastruktur menes både samferdsel og sentrale samfunnsfunksjoner, som for eksempel jernbane. Kilde: Vegkart; https://www.vegvesen.no/vegkart/vegkart
Risiko og sårbarhet	Analyse av naturrisiko som flom, vind, ras og skred, inkl. klimapåslag skal vurderes. Dersom det ikke er krav om reguleringsplan må ROS-analysen vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som er av betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, samt om utbyggingen kan medføre endringer i risiko- og sårbarhetsforhold. Ulykkesrisiko og konsekvenser for beredskap. Kilder: NVE Atlas; www.nve.no , Kart DSB; https://kart.dsb.no , Klimaprofil Nord-Trøndelag; https://klimaservicesenter.no/faces/desktop/article.xhtml?uri=klimaservicesenter/klimaprofiler/klimaprofil-nord-trondelag
Arkitektonisk og estetisk utforming, uttrykk og kvalitet	Vurdering av innvirkning i bokvalitet og estetikk, og om tiltaket på grunn av omfang og karakter kan ha estetisk virkning både på natur- og kulturlandskap og på de bygde omgivelser. Kilder: Lokalkunnskap.
Næringsliv og sysselsetting	Hvilken grad tiltakene påvirker lokalt næringsliv og sysselsetting, både i utbyggings- og driftsfase. Kilder: Lokalkunnskap

4 ORGANISERING OG PLANPROSESS

Regelverket for planlegging etter plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning, sikrer medvirkning og en åpen planprosess. Gjennom høring og offentlig ettersyn av planprogrammet gis alle mulighet til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet.

Planoppstart og utlegging til høring og offentlig ettersyn kunngjøres med annonse i lokalavisa Snåsningen. I tillegg vil kommunen informere på sin nettside; <https://www.snasa.kommune.no/> og på sosiale media; <https://www.facebook.com/snasa.kommune>. Når planforslaget foreligger, vil dette bli lagt ut høring og offentlig ettersyn.

4.1 Organisering

Formannskapet er kommuneplanutvalg i Snåsa kommune og de innstiller til kommunestyret som treffer planvedtak.

Styringsgruppen for kommuneplanarbeidet består av følgende representanter:

- Formannskapet
- En representant fra hver av de politiske partiene som ikke er representert i formannskapet
- Likt ant medlemmer fra kommuneadministrasjonen

Plankontoret skal delta i arbeidet med både kommuneplanens arealdel og samfunnsdel, og bidra til samkjøring mellom de to prosessene. Plankontoret utarbeider plandokumenter og plankart.

4.2 Medvirkning

Plan- og bygningsloven sikrer medvirkning og en åpen planprosess. I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 skal det for kommuneplan utarbeides planprogram. Dette skal sendes på høring og offentlig ettersyn, og til slutt kunngjøres. Da gis alle, både private og offentlige aktører, mulighet til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet.

Ved varsel om oppstart av kommuneplanens samfunnsdel og etter hvert også kommuneplanens arealdel, vil det være mulig å gi innspill til planarbeidet.

I forbindelse med utarbeidelsen av samfunnsdelen og arealdelen vil interessegrupper bli invitert til å delta spesielt. Grupper som kan være aktuelt å invitere med er bl.a. grendesamfunnene, næringslivet, idrettslag, Ungdomsrådet, skolene, Snåsa eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Statskog, Blåfjella-Skjækerfjella-Lierne nasjonalparkstyre og Snåsa Fjellstyre. Det foreligger et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning for grupper av den samiske befolkningen. Det er aktuelt å gjennomføre folkemøter.

Planforslagene for kommuneplanens samfunnsdel og kommuneplanens arealdel skal også ut på høring og offentlig ettersyn. Planoppstart og utlegging til høring og offentlig ettersyn kunngjøres med annonse i Snåsningen, og informeres om på kommunens hjemmeside (<https://www.snasa.kommune.no/>) og i sosiale media.

Planprogrammet og plandokumentene legges ut på Snåsa kommunes hjemmeside og det kunngjøres i lokalavisa Snåsningen.

4.3 Planprosess

Arbeidet med kommuneplanen vil foregå i tre faser med følgende stipulert framdrift:

Fase 1: Planprogram	Når
Utarbeidelse av forslag til planprogram	Oktober 2021
Kommunestyret – utlegging til offentlig ettersyn	28. oktober 2021
Forslag til planprogram sendes ut til 6 ukers høring og offentlig ettersyn.	29. oktober 2021 – 10. desember 2021
Høringsfrist	10. desember 2021
Kommunestyret vedtar planprogrammet	11. januar 2022
Fase 2: Kommuneplanens samfunnsdel	Når
Varsel om oppstart av planarbeidet, 6 ukers innspillsfrist. Varsles samtidig som høring og offentlig ettersyn av planprogrammet	29. oktober 2021 – 10. desember 2021
Frist for innspill	10. desember 2021
Arbeidsgruppa utarbeider forslag til samfunnsdel	November 2021- mars 2022
Kommunestyret – utlegging til høring og offentlig ettersyn i 6 uker	April 2022
Ulike medvirkningsløsninger retta mot forskjellige interessegrupper	Vinteren 2021/2022
Kommunestyret vedtar samfunnsdelen	Juni 2022
Fase 3: Kommuneplanens arealdel	Når
Varsel om oppstart, 6 ukers innspillsfrist. Varsles samtidig som høring og offentlig ettersyn av kommuneplanens samfunnsdel.	April 2022
Frist for innspill	Juni 2022
Arbeidsgruppa utarbeider forslag til arealdel	August – desember 2022
Forslag til arealdel sendes ut til høring og offentlig ettersyn i 6 uker	Februar - mars 2023
Ulike medvirkningsløsninger retta mot forskjellige interessegrupper	September – desember 2022
Høringsfrist	Mars 2023
Kommunestyret vedtar arealdelen	Mai 2023